

The Holy See

PAPA FRANJO

OPĆA AUDIJENCIJA

*Trg sv. Petra
Srijeda, 25. listopada 2023.*

[Multimedia]

Strast za evangelizacijom: vjernikov apostolski žar. 24. Sveti Ćiril i Metod – apostoli Slavena

Draga braćo i sestre, dobar dan!

Danas ću vam govoriti o dvojici veoma slavne braće na Istoku, toliko znamenite da su prozvani „apostolima Slavena“: to su sveti Ćiril i Metod. Rođeni u Grčkoj u 9. stoljeću u aristokratskoj obitelji, odrekli su se političke karijere kako bi se posvetili monaškom životu. No, njihov san o povučenom životu kratko traje. Poslani su kao misionari u Veliku Moravsku, koju su u to doba nastanjivali razni, već dijelom evangelizirani narodi, ali među kojima su preživjeli mnogi poganski običaji i tradicije. Njihov je knez tražio učitelja koji će tumačiti kršćansku vjeru na njihovom jeziku.

Prva zadaća Ćirila i Metoda je, dakle, dublje proučavanje kulture tih naroda. Uvijek taj refren: vjeru treba inkulturirati i kulturu treba evangelizirati. Inkulturacija vjere, evangelizacija kulture, uvijek. Ćiril pita imaju li pismo, odgovaraju „ne“. A on odgovara: „Tko može pisati propovijed na vodi?“. Naime, za naviještanje Evanđelja i molitvu potrebno je odgovarajuće, prikladno, posebno oruđe. Tako je izmislio glagoljicu. Prevodi Bibliju i liturgijske tekstove. Puk osjeća da ta kršćanska vjera više nije „tuđa“, nego postaje njihova vjera, koju se govori materinskim jezikom. Zamislite: dva grčka monaha daju Slavenima pismo. Tom se otvorenosti srca Evanđelje ukorijenilo među njima. Nisu imala straha ta dvojica, bili su hrabri.

Ubrzo su, međutim, počela protivljenja od strane nekih zapadnjaka, koji su držali da im je oduzet monopol nad propovijedanjem među Slavenima, ta vječita borba u Crkvi. Njihov je prigovor religiozne naravi, ali samo prividno: Boga se može slaviti – kažu – samo na tri jezika ispisana na križu: hebrejskom, grčkom i latinskom. Ovi su potonji imali zatvoreni mentalitet kako bi branili vlastitu autonomiju. No, Ćiril odlučno odgovara: Bog želi da ga svaki narod slavi na svom jeziku. Zajedno sa svojim bratom Metodom obraća se papi i ovaj odobrava njihove liturgijske tekstove na slavenskom jeziku, daje ih staviti na oltar crkve Svete Marije Velike (Santa Maria Maggiore) i pjeva s njima hvalu Gospodinu prema tim knjigama. Ćiril umire nekoliko dana kasnije. Njegove se moći još uvijek časte ovdje u Rimu, u bazilici Svetoga Klementa. Metod je, pak, zaređen za biskupa i poslan natrag u slavenske krajeve. Tu će mnogo pretrpjeti, čak će biti bačen i u tamnicu, ali, braćo i sestre, Božja riječ nije okovana i širi se među tim narodima.

Promatrajući svjedočanstvo te dvojice vjerovjesnika, koje je sveti Ivan Pavao II. htio za suzaštitnike Europe i o kojima je napisao encikliku *Slavorum apostoli*, promotrimo sada tri važna vida.

Prije svega, *jedinstvo*. Grci, papa, Slaveni: u to je vrijeme u Europi postojalo nepodijeljeno kršćanstvo, koje je surađivalo na evangelizaciji. Drugi važan vid je *inkulturacija*, o kojoj sam već nešto rekao: evangelizirati kulturu i inkulturacija pokazuje da su evangelizacija i kultura usko povezane. Ne može se propovijedati apstraktno, „destilirano“ evanđelje, to ne: evanđelje treba inkulturirati i ono je ujedno izraz kulture.

Posljednji vid: *sloboda*. U propovijedanju je potrebna sloboda, ali sloboda uvijek treba hrabrost, čovjek je slobodan što je hrabriji i ne da se okovati mnogim stvarima koje mu oduzimaju slobodu.

Braćo i sestre, molimo svetog Ćirila i Metoda, slavenske apostole, da budemo drugima oruđe „slobode u ljubavi“. Moramo biti kreativni, biti postojani i biti ponizni, s molitvom i služenjem.

U sklopu pozdrava vjericima portugalskoga jezičnog područja

[...] Ne dopustimo da oblaci sukobâ zakrile sunce nade. Štoviše, povjerimo Gospi hitno potreban mir kako bi se sve kulture otvorile nadahnuću sklada u Duhu Svetom.

U sklopu pozdrava talijanskim vjericima

[...] Pozivam sve na svakodnevnu molitvu svete krunice, učeći od Djevice Marije živjeti svaki događaj u jedinstvu s Isusom.

* * *

Apel Svetog Oca

Stalno mislim na ozbiljnu situaciju u Palestini i Izraelu: pozivam na oslobađanje talaca i ulazak humanitarne pomoći u Gazu. Nastavljam moliti za sve koji pate i nadati se putovima mira na Bliskom istoku, u napaćenoj Ukrajini i u drugim krajevima ranjenim ratom. Podsjećam sve da ćemo preksutra, u petak 27. listopada, imati dan posta, molitve i pokore. U 18 sati u Svetome Petru okupit ćemo se na molitvi za mir u svijetu.